

ΟΙ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, που η ζωή μας κινείται στους ρυθμούς της έκτακτης ανάγκης, ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από το κεφάλι της υγειονομικής εθνικής ενότητας: το φάντασμα των «αρνητών». Ή τουλάχιστον γι' αυτό προσπαθεί να μας πείσει το κράτος και οι κοινωνικοί του σύμμαχοι, με τη δεξιά και με την αριστερή του πτέρυγα. Αυτό το σκοτεινό υποκείμενο πριν υπάρξει «αρνητής» της πανδημίας, έχει προηγουμένως κατασκευαστεί ως «αρνητής της μάσκας», έπειτα της κοινωνικής αποστασιοποίησης και των μέτρων, των νεκρών, των τεστ, των εμβολίων, των εντατικών και πάει λέγοντας. Εικάζουμε ότι στο προσεχές μέλλον μπορεί να μετατραπεί σε «αρνητή της τρίτης δόσης» ή κάποιας νέας μετάλλαξης, ή σε όποιο άλλο ζήτημα τίθεται στρατηγικά επί τάπητος από το νέο καθεστώς εξαίρεσης. Τα media, πλέον, δεν μπαίνουν καν στον κόπο να προσδιορίσουν το αντικείμενο της άρνησης και αναφέρονται στον εν λόγω υποκείμενο απλά ως «αρνητές», υπονοώντας ότι όλοι μιλάμε για το ίδιο πράγμα: ένα ομοιογενές και αδιαφοροποίητο κοινωνικό υποκείμενο. Βέβαια, το συγκεκριμένο υποκείμενο δεν υπάρχει πραγματικά, όχι γιατί δεν υπάρχουν επιμέρους ή συνολικές αρνήσεις στα παραπάνω ζητήματα, αλλά γιατί τα αποδιδόμενα χαρακτηριστικά του είναι ψευδή και παραπλανητικά, με σκοπό να δημιουργήσουν σύγχυση και να φτιάξουν έναν εχθρό κομμένο και ραμμένο στα μέτρα της κρατικής προπαγάνδας. Και όπως έχουμε δει όλο αυτό το διάστημα, οι «αρνητές», πέρα από «ανορθολογικοί, χριστιανοταλιμπάν και ψέκες», πολιτικά τοποθετούνται σαφώς στην ακροδεξιά.

Το βασικό ερμηνευτικό δίπολο που χρησιμοποιείται για την κατασκευή της φιγούρας του «αρνητή» είναι η αντίθεση «επιστήμη vs ανορθολογισμός». Αυτό είναι πολλαπλά χρήσιμο. Οτιδήποτε εκστομίζεται από έναν επιστήμονα, και δη κρατικό λειτουργό, εμφανίζεται να αναδύει μια αύρα εγκυρότητας που αυτομάτως ρίχνει κάθε κριτική στην άβυσσο του ψεκασμού. Ως εκ τούτου, η υγειονομική συγκρότηση του κρατικού λόγου τίθεται αυτομάτως εκτός πεδίου κριτικής, αφού κάθε αντίλογος χαρακτηρίζεται ως «ανορθολογικός», ως δήθεν αφορισμός της επιστημονικής αλήθειας. Έτσι,

κάθε άρνηση των «υγειονομικών» μέτρων που πηγάζει μέσα από την προλεταριακή εμπειρία και πρακτική, στερείται εξ' ορισμού κάθε πολιτική διάσταση, εκτός κι αν εγγραφεί στο κάδρο της ακροδεξιάς. Η κυδαία θεωρία των δύο άκρων σε μια ανανεωμένη εκδοχή: όχι μόνο «εκτός νόμου» αλλά πλέον και «εκτός αλήθειας».

Η επιλογή από πλευράς της νέας εθνικής ενότητας να τοποθετηθεί απέναντι από το κυρίαρχο κρατικό αφήγημα ως μόνος και βασικός εχθρός οι φασίστες δεν γίνεται εν κενώ. Πλέον, πλησιάζοντας στο τέλος του 2021 και ένα χρόνο μετά τη δίκη και καταδίκη της ναζιστικής συμμορίας, το «αντιφασιστικό κράτος» έχει πάρει μια ώριμη μορφή. Γράφαμε σχετικά τον περασμένο Οκτώβριο: «Το σύντομο πέρασμα της συμμορίας των μαχαιροβγαλιτών από την κεντρική πολιτική σκηνή συνέπεσε με τις ανάγκες ενός κρατικού σχεδίου υποτίμησης της εργασίας, στρατιωτικοποίησης της ζωής και καλλιέργειας ενός λαϊκιστικού, “αντί-εε” κοινωνικού κλίματος με εθνικιστικά χαρακτηριστικά προς όφελος τμημάτων του αστικού μπλοκ. Από την αρχή μέχρι το τέλος της, η χρυσή αυγή ήταν ενεργούμενο των αφεντικών και των υπηρεσιών. Κι όπως κάθε ρουφιάνος, έτσι και η γνωστή συμμορία, από τη στιγμή που το “κόστος” που συνεπαγόταν στα αφεντικά της άρχισε να είναι μεγαλύτερο από το “όφελος” για το οποίο είχε ανακληθεί από την εφεδρεία, κατέστη “επιζήμια” για τους εντολείς της. Όπως μάλιστα, έτσι έπρεπε και να αποσυρθεί από το πολιτικό προσκήνιο: με κρατική εντολή. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι θα εξαφανιστεί από την πολιτική ζωή γενικότερα¹».

Το διακομματικό δημοκρατικό τόξο, λοιπόν, προτού διαρρηχτεί τα ιμάτιά του για το χτίσιμο του «τείχους ανοσίας», πέρυσι είχε ολοκληρώσει το χτίσιμο του «τείχους της δημοκρατίας», που σηματοδότησε το τέλος της συμμορίας με τον τρόπο που την ξέραμε μέχρι τότε. Αυτή η απόσυρση της χρυσής αυγής είχε αρχίσει να είναι εμφανής αρκετά νωρίτερα, όταν τα διάφορα πρωτοκλασάτα στελέχη της αποχωρούσαν από το πλοίο που βούλιαζε, ιδρύοντας νέους κομματικούς μηχανισμούς. Όπως ήταν προφανές, ο χώρος που καταλάμβανε η χρυσή αυγή άφησε ένα κενό, αρχικά σε επίπεδο πολιτικής διαμεσολάβησης, κι έπειτα σε ό,τι αφορά το δρόμο. Ως προς το τελευταίο, από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα κι έπειτα, η απουσία των ναζί από το δρόμο ήταν αρκετά εμφανής, ειδικά σε σύγκριση με το ρόλο που κλήθηκαν να επιτελέσουν σ' αυτό το πεδίο από το 2008 και μετά. Από κει και πέρα υπάρχουν 400.000 φασίστες που μέχρι και το 2015 ψήφιζαν τη συμμορία, και των οποίων η πολιτική και κοινωνική αξιοποίηση (από το κράτος) είναι σε αυτή τη φάση ένα ζήτημα ανοικτό. Στις εκλογές του 2019 φάνηκε ότι μεγάλο κομμάτι αυτών των ψηφοφόρων κατευθύνθηκε προς τη Ν.Δ. και τον Βελόπουλο, πράγμα αρκετά αμφίβολο ότι θα συμβεί στο προσεχές μέλλον.

ΤΟ «ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΕΜΒΟΛΙΩΝ»

Τους τελευταίους μήνες στην πλατεία Συντάγματος (και σε μερικές ακόμα πόλεις) έλαβαν χώρα μια σειρά από συγκεντρώσεις ενάντια στους «υποχρεωτικούς εμβολιασμούς». Οι συγκεντρωμένοι κυμαίνονταν από μερικές εκατοντάδες μέχρι δέκα χιλιάδες άτομα. Αντίστοιχες (αν και πιο περιορισμένες) συγκεντρώσεις είχαν πραγματοποιηθεί τους προηγούμενους μήνες και για την «υποχρεωτική χρήση μάσκας». Κατά συντριπτική πλειοψηφία, το πολιτικό στίγμα των συγκεντρωμένων διαμορφωνόταν από μια ποικιλία ακροδεξιών ομάδων. Το κόμμα του Λαγού και του Κασιδιάρη, η pro-ratρία, παραθρησκευτικές οργανώσεις, ο γιατρός Φαίδωνας Βόβολης και η πολιτική του «κίνηση», και ένα σωρό άλλες ακροδεξιές και χριστιανικές παραφυάδες ήταν κάποιοι από αυτούς που εντόπισαν σ' αυτές τις κινητοποιήσεις ένα πεδίο πολιτικής αξιοποίησης. Σε μία περίπτωση, οι φασίστες συγκρούστηκαν με τους μπάτσους στο Σύνταγμα, ενώ κατά την αποχώρηση τους χτύπησαν διερχόμενους μετανάστες.

Ο παραπάνω εσμός επιχειρείται συστηματικά να παρουσιαστεί από την κυρίαρχη αφήγηση ως το πιο ενδεικτικό υποσύνολο, ως η μοναδική πολιτική έκφραση όλων όσων δεν έχουν ψηθεί με τα υγειονομικά προσχήματα των απαγορεύσεων και των διαχωρισμών που επιβάλλονται τον τελευταίο ενάμιση χρόνο. Αν μη τι άλλο, ο ρόλος της αριστεράς είναι καταλυτικός για αυτό το έργο. Ας πάρουμε ένα ενδεικτικό απόσπασμα από ένα άρθρο της Εφημερίδας των Συντακτών:

Τα συλλαλητήρια των αντιεμβολιαστών απέδειξαν, όμως, πως ο βασιλιάς είναι γυμνός. Όλοι αυτοί που βγήκαν στους δρόμους δεν είναι της αντιπολίτευσης, του ΣΥΡΙΖΑ και της ευρύτερης Αριστεράς, αλλά ένας αχταρμάς εθνικιστών, σοβινιστών, θρησκόληπτων αντικομμουνιστών, μακεδονόηληκτων και τουρκοφάγων, τους οποίους ο Κυρ. Μητσοτάκης οργάνωσε και κινητοποίησε όταν ήταν αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης ενάντια στην προηγούμενη κυβέρνηση για τη Συμφωνία των Πρεσπών. Πρόκειται για πολίτες και οργανώσεις στους οποίους η Ν.Δ. και ο αρχηγός της στηρίχθηκαν για να έρθουν στην κυβερνητική εξουσία.²

Εδώ, η φυλλάδα της «σοσιαλδημοκρατίας» συμπυκνώνει τη φιλολογία που υιοθέτησε και αναπαρήγαγε το μεγαλύτερο τμήμα της αριστεράς και του «χώρου» όλο αυτό το διάστημα. Από τη μια πλήρης συμπόρευση με το τρομοϋγεινιστικό δόγμα, και από την άλλη το χτίσιμο της φιγούρας του «αρνητή», και η ευθύνη της κυβέρνησης για την εμφάνιση αυτού του υποκειμένου ως όριο της αριστερής αντιπολίτευσης. Τα πράγματα είναι απλά: αν δεν είσαι με την αριστερά της «κοινωνικής ευθύνης», είτε θα ανήκεις στο φασιστικό συνονθύλευμα είτε θα του βάζεις πλάτη. Και όχι μόνο αυτό. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις τμήματα της αριστεράς (και της αντιεξουσίας) κατηγορούσαν τον επίσημο κρατικό μηχανισμό ότι παίρνει ημίμετρα για την πανδημία, ότι προέβη σε «γιαλαντζί λοκντάουν», απαιτώντας σκληρότερα μέτρα με «καθολικό

λοκντάουν» και «υποχρεωτικό εμβολιασμό σε όλους».

Εδώ αξίζει να σταθούμε σε μια αντίστιξη ανάμεσα στον αριστερό και τον δεξιό λόγο σε σχέση με την λειτουργία του ως προς τη δόμηση της φιγούρας του «αρνητή-αντιεμβολιαστή». Ας δούμε δύο χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τον νεοφιλελεύθερο ηλεκτρονικό Τύπο. Το πρώτο είναι από το Liberal:

Εκεί που τα πράγματα γίνονται επικίνδυνα και σοβαρά είναι όταν άνθρωποι με ελλιπή κατανόηση των πιο θεμελιωδών εννοιών και αρχών των φυσικών επιστημών, της βιολογίας και της ιατρικής, υπερασπίζονται θέσεις ψευδοεπιστημών, αδυνάτωντας πλήρως να καταλάβουν γιατί αυτό που υποστηρίζουν δεν βγάζει νόημα. Η δε σιγουριά τους είναι τεράστια και ακλόνητη, όπως και η άγνοιά τους. Δυστυχώς το μέγεθος της σιγουριάς τους είναι εύκολο να παρασύρει αντίστοιχους ανθρώπους στο διάβα του. Το έχουμε ζήσει παλιότερα με τους αριστεροεξιά και το ζούμε τώρα με τους αντιεμβολιαστές.³

Το δεύτερο είναι γραμμένο στην Athens Voice από τον επιχειρηματία ξενοδόχο Φώτη Κοκοτό, που πριν λίγους μήνες επιχειρηματολόγισε για τους λόγους που δεν θα προσλάβει ανεμβολιαστούς στις επιχειρήσεις του:

Ο αντιεμβολιαστής είναι ένα σύμπτωμα της ίδιας πάθησης που παρήγαγε το αντιμνημόνιο, το κίνημα ενάντια στις ΑΠΕ, τις διαδηλώσεις για τα «χημικά της Συρίας» κι ενάντια στις κεραίες 5G, το «τσιπάκι» στα εμβόλια. Μια εγγενής ανθρώπινη τάση να βρίσκει και να πιστεύει σε ανύπαρκτες συνωμοσίες. Όπως και οι άλλοι θιασώτες συνωμοσιών, έτσι και οι αντιεμβολιαστές, κινούνται κι επιτίθενται ως όχλος σε όποιον υποστηρίζει τον ορθό λόγο και την επιστήμη, επί του προκειμένου την επιτακτική ανάγκη για εμβολιασμό του πληθυσμού. Δεν διαφέρουν ιδιαίτερα από τον όχλο που έκαψε τη Μαρφίν ή επιτέθηκε σε κονβόι προσφύγων. Τέτοιες τακτικές εφαρμόζουν και στο διαδίκτυο: οχλοκρατία.⁴

(πάνω) Πηγή: Αυγη 27-7-2021
(κάτω) Πηγή: Infowar, 4-10-2021

Πέρα από την απόδοση κατηγοριών εκατέρωθεν από δεξιούς και αριστερούς για το ποιος ευθύνεται για την εμφάνιση των «αντιεμβολιαστών», παίζει κεντρικό ρόλο το πώς οι τωρινές μαζώσεις επιχειρείται να συνδεθούν με τους αγανακτισμένους του 2011 και τα μακεδονικά συλλαλητήρια του 2018. Από τη μια η αριστερά κατηγορεί την κυβέρνηση ότι συμπορεύθηκε, και ως εκ τούτου αβάνταρε, τους ναζί στα μακεδονικά συλλαλητήρια τα οποία αποτέλεσαν για τη Ν.Δ. βασικό πόλο συσπείρωσης δεξιών ψηφοφόρων εν όψει των εκλογών του 2019. Από την άλλη το κυβερνών ακραίο κέντρο κατηγορεί την αριστερά για την συνύπαρξή της με το ίδιο ακροατήριο στις πλατείες των αγανακτισμένων το 2011, που είχαν σαν προϊόν την αριστεροδεξιά κυβέρνηση του 2015. Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλι, με άλλα λόγια.

Προφανώς, οι φασίστες που φιγουράρισαν προσφάτως στις «αντιεμβολιαστικές πλατείες» συμμετείχαν στα προαναφερθέντα mega events της κοινωνίας των πολιτών. Όμως, η προσπάθεια εξομώωσης και απόδοσης του ίδιου κοινωνικού και πολιτικού βάρους μεταξύ όλων αυτών των εκδηλώσεων αποτελεί μέγιστη απάτη. Κι αυτό όχι μόνο λόγω της τεράστιας απόκλισης μεταξύ του πλήθους των συμμετεχόντων σε αυτά τα γεγονότα – που κι αυτό είναι ενδεικτικό των κοινωνικών διεργασιών που συντελούνται. Αλλά γιατί και στην περίπτωση των αγανακτισμένων και στην περίπτωση των μακεδονομάχων ήταν το ίδιο το κράτος, μέσω των φραξιών και των μηχανισμών του που κατέβασε μαζικά κόσμο στο δρόμο για να προωθήσει συγκεκριμένες πολιτικές ατζέντες. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι σ' αυτά τα «μεγα-γεγονότα» της προηγούμενης δεκαετίας παρέλασαν κομματικοί μηχανισμοί του κοινοβουλίου και του «εξωκοινοβουλίου», στελέχη του στρατού και των μυστικών υπηρεσιών, βαθυκρατικές περσόνες του πατριωτικού χώρου, χρόνιοι συνδικαλιστές του δημοσίου, επίσημοι εκκλησιαστικοί φορείς και ένα σωρό άλλες κρατικοδίαιτες οντότητες. Και στο φόντο το αγαπημένο υποκείμενο της εθνικής ενότητας: το διαταξικό πλήθος.

Αντίθετα, στην παρούσα περίπτωση έχουμε μαζώσεις που, τουλάχιστον φαινομενικά, το κράτος απουσιάζει. Όλοι οι παραπάνω μηχανισμοί, από την επίσημη εκκλησία μέχρι την αριστερά, είναι συντεταγμένες στο ίδιο κρατικό αφήγημα του υγειονομικού τρόμου, κι οι όποιες αποκλίσεις εντός τους παρουσιάζονται με τον ίδιο τρόπο ως γραφικές. Ακόμα και στις περιπτώσεις των εργαζομένων του δημοσίου τομέα, στους οποίους μπήκε εκβιαστικά ζήτημα υποχρεωτικότητας εμβολιασμού, όπως οι γιατροί ή οι караβανάδες και οι μπάτσοι, είτε οι αντιδράσεις είναι μέχρι τώρα διαφοροποιημένες από ό,τι συντελείται στα «συλλαλητήρια», είτε οι μηχανισμοί αυτοί δεν αγγίζονται και το όλο θέμα λύνεται με εσωτερικές διευθετήσεις εντός του κράτους.

Είναι, δηλαδή, το κράτος «απόν» από τις τωρινές συγκεντρώσεις; Μάλλον όχι. Καλύτερα ας πούμε ότι το κράτος είναι «παρόν διά της απουσίας του». Όπως είπαμε παραπάνω, μεγάλο τμήμα των συμμετεχόντων

στα «αντιεμβολιαστικά συλλαλητήρια» έχει παίξει ένα συγκεκριμένο ρόλο στη διαχείριση της καπιταλιστικής κρίσης την προηγούμενη δεκαετία μέσω της συμμετοχής του στη χρυσή αυγή, και τώρα έχει αφηθεί στο περιθώριο. Είναι σαφές ότι όλο αυτό το δίκτυο σχέσεων (από πρώην βουλευτές μέχρι μπράβους και μαφιόζους) αναζητά ένα νέο ρόλο μέσα στον τρέχοντα κρατικό σχεδιασμό, είτε σε επίπεδο επίσημης πολιτικής είτε στο δρόμο. Αυτή είναι εν πολλοίς η λειτουργία των «αντιεμβολιαστικών συγκεντρώσεων» πέρα από μια ενδοδεξιά αντιπολίτευση στην μητσοτακική πτέρυγα: μια προσπάθεια πολιτικής ανασύνθεσης του ακροδεξιού χώρου και δήλωση προσφοράς των υπηρεσιών τους. Και μέχρι στιγμής έχουν φανεί χρήσιμοι σε αυτό το ρόλο, δηλαδή να εμφανίζονται ως το σκιάχτρο πάνω στο οποίο προβάλλεται οποιαδήποτε άρνηση απέναντι στις υγειονομικές προσαγές.

ΜΙΑ «ΣΟΒΑΡΗ ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ»:

Όπως ειπώθηκε, ο ρόλος της αριστεράς είναι ο πλέον κατάλληλος για την εμπέδωση της εξίσωσης «άρνηση των υγειονομικών μέτρων = ακροδεξιός αντιεμβολιαστής». Εδώ και δεκαετίες, ο «αντιφασισμός» μεγάλου μέρους της περιοριζόταν απλά στο να τεθεί η συμμορία εκτός νόμου, κλείνοντας τα μάτια στον καθημερινό ρατσισμό όπως εκφραζόταν από τα αστικά λεωφορεία μέχρι τα χωράφια και τα κωλόμπαρα. Γι' αυτό και δεν είχε κανένα πρόβλημα, ως κυβέρνηση πια, να καθιερώσει τα στρατόπεδα συγκέντρωσης ως βασικό τόπο εγκλεισμού και διαχείρισης των μεταναστών εργατών ή να οικοδομήσει αρχιτεκτονικά τη δολοφονική στρατηγική συμμαχία με το Ισράηλ. Ως εκ τούτου, το «τείχος της δημοκρατίας» είναι μια ουσιαστικά αριστερή έμπνευση και αποτελεί μια όψη της νέας εθνικής ενότητας, η οποία πλέον ανανεώνεται και «υγειονομικά», επιβάλλοντας νέες απαγορεύσεις. Στην παρούσα περίπτωση, όμως, ο τρόπος με τον οποίο προβάλλει τους φασίστες ως «αρνητές» αγγίζει τα όρια της διαφήμισής τους. Αυτό, βέβαια, σχετίζεται και με βραχυπρόθεσμες πολιτικές βλέψεις. Οι πολιτικές διεργασίες που συμβαίνουν στο χώρο της δεξιάς τα τελευταία χρόνια είναι έντονες σε όλο του το εύρος. Από τις αντιτιθέμενες φράξεις εντός της Ν.Δ. ως τα υπολείμματα των ναζι, ένας σωρός τάσεις

της ντόπιας εθνοφροσύνης ανταγωνίζονται για την ηγεμονία πάνω στον εθνικό κορμό, ή για ένα καλό κομμάτι από την πολιτική του πίτα. Έτσι, η εμφάνιση ενός αντιπολιτευόμενου σχηματισμού στα δεξιά της Ν.Δ. θα ήταν ένα ευεργετικό σενάριο για τη «δεύτερη φορά αριστερά».

Μόνο που αυτό το έμμεσο προμοτάρισμα έχει και κάποιες συνέπειες. Καταρχάς, αυτή η αναδιοργάνωση των φασιστών τούς δίνει χώρο δραστηριοποίησης στο δρόμο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για επιθέσεις και χτυπήματα, που ήδη έχουν αρχίσει να εμφανίζονται το τελευταίο διάστημα. Παράλληλα, όμως, δρα ξεπλυματικά για μια σειρά από πρόσωπα και μηχανισμούς που στο πρόσφατο παρελθόν συνεργάστηκαν, προώθησαν και χρησιμοποίησαν τους φασίστες. Όλοι αυτοί (τωρινοί βουλευτές, τμήματα του εγκώριου εφοπλισμού και του μικρομεσαίου κεφαλαίου, η μαφία, η εκκλησία κ.ά.) πλέον διαθέτουν πρόσφατα δημοκρατικά διαπιστευτήρια, επιδεικνύοντας την περίφημη «κοινωνική υπευθυνότητα».

Κλείνοντας, είναι σαφές ότι το επόμενο διάστημα θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε τους φασίστες και την παρουσία τους στο δρόμο. Είναι κάτι που ήδη γίνεται σποραδικά. Όμως, ο ρόλος τους φαίνεται να μοιάζει περισσότερο με αυτόν που είχαν πριν το 2008 και τις υπηρεσίες που ανέλαβαν τότε. Έτσι, και η πεζοδρομιακή τους δράση μπορεί να εμφανιστεί διαχωρισμένη από μια πιο επίσημη ακροδεξιά πολιτική εκπροσώπηση. Το περσινό καλοκαίρι στην πλατεία Βικτωρίας είδαμε να επανεμφανίζεται, για μια στιγμή, μια παλιά συνταγή: αυτή της επιτροπής κατοίκων εναντίον των μεταναστών, στην οποία παρίστατο πέρα από τον Κασιδιάρη και ο άρτι διαγραμμένος από τη Ν.Δ. Μπογδάνος. Ταυτόχρονα, όμως, βλέπουμε την ακροδεξιά πολιτική, αίσίως «κοινωνικά υπεύθυνη», να εμφανίζεται με νέες μορφές⁵ και ενίοτε να γίνεται επίσημη κρατική πολιτική: είτε ως λόμπι μαμπάδων για την υποχρεωτική συνεπιμέλεια⁶, είτε ως οργανώσεις ενάντια στις εκτρώσεις, είτε ως κινήσεις κατά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας⁷ κ.ά. έχοντας, πάντα, σταθερούς άξονες τον αντιφεμινισμό, τον αντικομμουνισμό, το ρατσισμό και τον αντιμουσουλμανισμό, ακόμα και αν δεν κουβαλάνε πάντα πάνω τους σβάστικα.

1. Δικάζοντας τον εαυτό του: σημειώσεις για την καταδίκη της συμμορίας και τον σύγχρονο αντιφασισμό, περιοδικό Traverso Antifa, τεύχος 3, Οκτώβριος 2020, σελ. 19.
2. Το εκκολαπτήριο των αντιεμβολιαστών, Εφημερίδα των Συντακτών (17/7/2021).
3. Χαροκόπος Κωνσταντίνος, Οι αντιεμβολιαστές, οι αναγκασμένοι και ο χυμός του λεμονιού, διαθέσιμο στο liberal.gr (1/10/2021).
4. Κοκοτός Φώτης, Πώς να προστατευτούμε από τους αντιεμβολιαστές, Athens Voice (19/01/2021).
5. Βλ. Περί της ντόπιας alt right και των πολιτικών αιχμών εναντίον της, περιοδικό Traverso Antifa, τεύχος 3, Οκτώβριος 2020, σελ.22.
6. Βλ. Συνεπιμέλεια: κλίνετε επί δεξιά, περιοδικό Traverso Antifa, τεύχος 5, Μάρτιος 2021, σελ.19.
7. Βλ. Σάλος με το κείμενο των 160 προσωπικοτήτων κατά των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ, iefimerida.gr (11/9/2021).

ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το προηγούμενο διάστημα είδαμε στη Σταυρούπολη μερικά απόονερα από όσα περιγράψουμε δίπλα. Η επίθεση φασιστών μαθητών σε αριστερούς φοιτητές μπορεί να ενταχθεί στο πλαίσιο μιας προσπάθειας που επιχειρείται τον τελευταίο χρόνο (και μετά από καιρό) να εμφανιστούν στο δρόμο με διάφορες αφορμές (εμβόλια, Αμάλ κ.λπ.) οι ακροδεξιοί, είτε με πεσίματα είτε με πιο «πολιτικές» παρεμβάσεις. Η αντιμετώπισή τους είναι μια συνθήκη που ήδη βιώνουμε στις γειτονίες μας, στους δρόμους και τους τοίχους της πόλης, όσες προσπαθούμε να κρατήσουμε τους χώρους που κινούμαστε καθημερινά καθαρούς από φασίστες.

Από και πέρα είναι αναγκαία μερικά σχόλια που αφορούν την αριστερή διαχείριση του ζητήματος όπως την είδαμε να ξετυλίγεται μέρα με τη μέρα. Καταρχάς, η επιλογή της πολιτικής παρέμβασης σε ΕΠΑΛ για το ζήτημα της «Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής», η οποία αποτέλεσε την πρώτη πράξη στο θέατρο που ακολούθησε, δεν δείχνει μόνο άγνοια για την κοινωνική και ταξική σύνθεση των ΕΠΑΛ, αλλά προδίδει μικροαστικό μωυπισμό και πολιτικό καιροσκοπισμό. Ειδικά όταν αφορά περιοχές που είναι κινηματικά «παρτημένες» – πέρα από ελάχιστες και συγκεκριμένες εξαιρέσεις. Παράλληλα, η μορφή που πήρε η αντιπαράθεση με τους φασίστες μαθητές και η θεαματικοποίησή της με τις κάμερες στην εξέυ από το σχολείο, λιγότερο έδωσε χώρο στους αντιφασίστες μαθητές του σχολείου και περισσότερο τους έφερε σε δύσκολη θέση. Το γεγονός ότι οι συγκεντρωμένοι κατά διαστήματα συνυπήρχαν με τα ΜΑΤ κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, συχνά καλώντας την αστυνομία να τους συλλάβει ενώ οι φασίστες ήταν κλεισμένοι στο σχολείο μαζί με τους συμμαθητές τους, δημιούργησε μια κατάσταση τραγικά και αρνητικά πρωτόγνωρη, που περισσότερο ενίσχυσε τους φασίστες παρά τους εξέθεσε εντός της σχολικής κοινότητας. Τις τελευταίες μέρες οι ίδιοι άνθρωποι που πριν από ένα χρόνο πανηγύριζαν την οριστική «νίκη» τους κατά του φασισμού, τώρα σημαίνουν συναγερμό για την εξάπλωση του «φασιστικού κινδύνου», υπερμεγεθύνοντας την ισχύ αυτών των συμμοριών και αναδεικνύοντας την παρουσία τους. Και βέβαια, το ρεπερτόριο αυτού του «αντιφασισμού» καταλήγει πάντα σε επίκληση στο κράτος ως της αρμόδιας εκείνης δύναμης για διευθέτηση του προβλήματος (είτε είναι οι μπάτσοι, είτε οι γονεϊκοί και καθηγητικοί σύλλογοι, είτε η δικαστική εξουσία).

Το τσάκισμα των ναζι, όμως, αποτελεί και αντιφασιστικό καθήκον. Στις μέρες μας, βέβαια, όπου ο φασισμός που απλώνεται γύρω μας μόνο εν μέρει κουβαλάει πάνω του σβάστικα και παίρνει τη μορφή την εθνικής αναγκαιότητας, της πολιτισμικής ανωτερότητας, της πατριαρχικής βίας και των υγειονομικών προσαγών, ο αντιφασισμός μας πρέπει να είναι ένα πεδίο που θα ορίζεται αυτόνομα από τις ιδεολογικές υποδείξεις της κρατικής αριστεράς.